

[Poul Møller.]

eller den anden vis. Da vi erkender, at fradrag i indkomsten kan føre til en beløbsmæssig større skattelettelse for de højeste indkomster, og da langt den største del af befolkningen ved vort forslag vil blive underkastet en skat, der udskrives med en fast procent, nemlig 18 pct., foreslår vi, at der i fremtiden ydes familier med børn et fradrag i den pålignede skat på 320 kr. for det første barn og 380 kr. for de øvrige børn. Dette medfører tillige en forenkling af vor skattelovgivning. I det omfang, skattebeløbene ikke er tilstrækkeligt store til, at disse børnefradrag i skatten kan modsvares af skattebeløb, udbetales det overskydende beløb kontant.

For at skabe større produktion er det ikke nok, at skattelovgivningen ændres, så at interessen for en øget arbejdsindsats bliver større. Det er tillige nødvendigt at fremme opsparingen, så der står større kapitaler til rådighed for erhvervslivets omstilling og for dets udvidelse. Ikke mindst på baggrund af Danmarks indtræden i de syvs frihandelsområde er det nødvendigt, at det høje ting drager denne konklusion af den beslutning, man har foretrukket og taget vedrørende handelsområderne. Vi vil også fremme den private opsparing, ikke blot ud fra disse samfundsøkonomiske grunde, men også ud fra den principielle grund, at vi derved giver den enkelte borger større lyst til selv at løse sit eget boligproblem, sikre nytilgang af selvstændige bedrifter til vort erhvervsliv, bidrage til de unges uddannelse og sikre borgerne tryghed og uafhængighed af myndighederne.

Opgaven er derfor at føre en væsentlig del af den offentlige opsparing, som er så stor i disse år, over til privat opsparing. Dette har ført til, at vi foreslår, at der gives alle borgere adgang til skattefrit at opspare 2 500 kr. årlig, medens de nuværende bestemmelser kun giver et fradrag på 600 kr. for enlige og 1 500 kr. for ægtepar. Vi går altså til 2 500 kr. årlig for alle. Opsparingen skal bindes i 5 år, medmindre de opsparede beløb skal anvendes til etablering i selvstændig bedrift, til boligformål, til bosætning eller til uddannelse. For at hjælpe de unge, der skal etablere sig i en højkonjunktur, foreslår vi, at de i 7 år efter

etableringen skal have ret til at foretage skattefrit afdrag på 2 500 kr. årlig.

For yderligere at fremme den private opsparing foreslår vi formueskatten lettet og formueskattegrænsen flyttet fra 60 000 til 100 000 kr. Vi foreslår, at enhver, der på grund af alder ophører med erhvervsmæssigt arbejde, får ret til — uden hensyn til den pågældendes formueforhold — at blive sat i skat af sin fremtidige indkomst. Endelig ønsker vi, at der gives personer, som er fyldt 52 år, adgang til inden det fyldte 57. år at tegne en pristalsreguleret aldersforsikring eller en pristalsreguleret kontrakt om aldersdomsopsparing med en bank eller en sparekasse.

Igennem disse regler er det vor faste overbevisning, at vi vil være i stand til at sikre en større privat opsparing og øge mulighederne for selvskabt tryghed.

Med hensyn til forslaget bestemmelser i øvrigt skal jeg henvisne til de udførlige bemærkninger og bilag, der er optrykt sammen med forslaget. Det tilsigter — i forbindelse med det forslag til folketingsbeslutning, som det ærede medlem hr. Sønderup om et øjeblik skal fremsætte — en meget væsentlig nedsættelse af den direkte beskatning. Det nedsætter skattebyrden, men gør det på en sådan vis, at arbejdslysten og opsparringviljen fremmes. Det giver derfor helt udtryk for den økonomiske politik, de to partier anser det for nødvendigt at følge, hvis fortsat velstandsstigning skal sikres og borgernes andel i denne skal forøges. Det giver alle borgere større rådighed over deres indkomster og dermed nye muligheder for at blive deres egne herrer.

Med disse bemærkninger være forslaget anbefalet til tingets velvilligste behandling.

Formanden: Jeg giver dernæst ordet til det ærede medlem hr. Sønderup, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte det andet i dag anmeldte forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Sønderup): Det forslag til folketingsbeslutning om statsliskud til nedsættelse af den amtskommunale beskatning og om omlægning af denne og den sognekommunale ejendomsbeskatning

[Sønderup.]

samt om forøgelse af statens andel af folkepensionsudgifterne, som jeg herved har den ære at fremsætte for det høje ting, er sammenfaldende med det, vi som led i VK-planen fremsatte i forrige folketingsår. Det drejer sig om en delvis omlægning af den amts- og sognekommunale beskatning samt som led heri en forøgelse af statens andel i folkepensionsudgifterne.

Jeg skal ikke i enkeltheder gentage de udtalelser, jeg fremførte ved forslagets fremsættelse og første behandling i fjor, men henviser til Folketingstidendes referater af 8. og 26. april 1960.

Forslaget bygger på de oplysninger, der har relation til skatteåret 1959-60.

Men den omstændighed, at indeværende skatteår, 1960-61, vil udvise betragtelige stigninger, hvad ejendomsbeskatningen angår, underbygger yderligere det påkrævede i at få hidført ændringer i ejendomsbeskatningen. Ejendomsskatterne tynger jo hårdt såvel i byerne som på landet.

Jeg skal ganske kort rekapitulere forslagets hovedbestemmelser. De variable tilskudsbeløb, amterne hidtil har fået fra staten, foreslås erstattet med et fast stats-tilskud på 100 mill. kr. til nedsættelse af den amtskommunale beskatning. Den resterende part af det, amterne hidtil har udskrevet på fast ejendom, skal gennem en 5-årig periode overføres via sognekommunerne til indkomstbeskatningen. For at modvirke stigningerne i de sognekommunale udskrivninger som følge af omlægningen stilles der forslag om ligeledes over en 5-årig periode delvis at nedsætte det kommunale tilsvær til folkepensionsudgifterne.

Vi foreslår også, at der lægges loft over de sognekommunale ejendomsskatter, og det er vort ønske, at man også på dette særlige område kan komme i gang med en vis form for afvikling ved yderligere lempelser i kommunalt tilsvær til folkepensionen. Jeg håber, det er en udvikling af den karakter, den højtærede statsminister har i tankerne, når han i åbningstalen beskæftiger sig med det emne.

Jeg anbefaler det foreliggende forslag til folketingsbeslutning til velvillig behandling og skal i øvrigt henviser til de oplysende bemærkninger, der ledsager det.

Uanset valgets udfald er det nødvendigt at få tilvejebragt rimelige beskatningsforhold for fast ejendom. I en tid, da der tales så meget om opsparingsens betydning, er det en parodi, at netop de, der har sparet op og til eksempel sat sparemidlerne i eget hus, bagefter skal torteres med høje ejendomsskatter, sådan som man den ene gang efter den anden er vidne til, at de bliver. Ikke mindst af hensyn til landbrugets vanskelige situation er det nødvendigt, at der finder en afvikling sted af ejendomsbeskatningen. Jeg ved meget vel, at det er begrænset, hvad der ad den vej kan nås til støtte for landbruget, men det er i hvert fald en retfærdighedshandling, som man ikke bør tøve med at få realiseret.

Humøret står af let forståelige grunde mange steder på nul derude i landbohjemmene. De i forvejen lave indtægter vil yderligere blive reduceret som følge af de stigende omkostninger. Alle, næsten alle i dette land på nær bønderne har fået deres indtægter forøget. Landmændene får ikke alene ingen indtægtsstigning, men får det modsatte, bl. a. fordi alle andre har fået løntillæg. Og så er til syvende og sidst for manges vedkommende medhjælperproblemet det allervanskeligste. Talrige steder står man nu til skiftedagen uden vished for at kunne få den fornødne medhjælp. Der er heller ingen tvivl om, at salg og reduktion af besætninger vil finde sted i ret stor stil. Man kan sige, at situationen står i et ejendommeligt forhold til den megen tale, vi i de senere år har hørt om de store årgange og deres problemer for overhovedet at få beskæftigelse.

De vilkår, hvorunder danske bønder skattemæssigt og på anden måde må øve deres gerning, er gennemgående dårlige — ikke blot sammenlignet med kolleger i andre lande, de er det også set i bred almindelighed i sammenligning med den øvrige danske befolkning. Det kan man ikke være bekendt i velfærdslandet Danmark, og derfor bør man i det mindste snarest muligt søge at få realiseret den retfærdighedshandling på det skattemæssige område, som det foreliggende forslag til folketingsbeslutning tager sigte på.

Jeg anbefaler det endnu en gang til tingets velvillige behandling.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte forslag til folketingsbeslutning vil blive omdelt.

Af hensyn til fjernsynstransmissionen skal jeg her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages kl. 14³⁰.

Mødet udsat kl. 14²⁶.

Mødet genoptaget kl. 14³⁰.

Man gik til den på dagsordenen opførte sag, som var:

Forhandling om statsministerens redegørelse ved folketingsårets åbning.

(Redegørelsen findes i tidenden sp. 1).

Per Hækkerup: Den højtærede statsminister indledte sin tale med nogle bemærkninger om Danmarks udenrigs- og forsvarspolitik. Det er synspunkter, som vi fra mit partis side helt kan give tilslutning til. Det kan naturligvis ikke skjules, at også vi er foruroliget over visse træk i den internationale udvikling. Jeg tænker herved ikke mindst på det egenartede skuespil, vi har været vidne til under forhandlingerne i FN i forrige og begyndelsen af sidste uge. Det er ikke så meget den særegne optræden, som en leder af en af verdens største stater mente at kunne anvende i dette verdensforum, der foruroliger os, men mere den hensigt, det politiske formål, der må formodes at have ligget bag både hans ord og hans handlinger. Vi var vidne til gentagne trusler om magtanvendelse, som kun kan virke forstemmende i en tid, hvor alle erkender, at hvis en ny storkrig udbryder, betyder det så ufattelige ødelæggelser, at ingen overhovedet er i stand til at forestille sig det.

Vi er foruroliget over de krav, der gentagne gange er fremsat af den russiske statsminister, hr. Khrustjev, om ændringer i FN. Vi ved jo, at som FN er opbygget, har eksistensen af vetoreglen betydet, at sikkerhedsrådet ikke har kunnet udøve de funktioner, som egentlig var hensigten med

oprettelsen af rådet. Men vi har til gengæld med glæde set, hvorledes indehaveren af generalsekretærembedet — både den nuværende og den tidligere — har formået at give embedet en central stilling i FNs arbejde, og hvorledes FN ikke mindst i de senere år har kunnet gribe ind rundt omkring jorden over og derved bidrage til i hvert fald at forhindre, at krig udbryder. Nu stillede man fra russisk side med megen styrke det krav, at generalsekretærembedet skulle ændres inden for FNs forfatning og rammer, således at generalsekretæren skulle erstattes af et 3 mands udvalg, inden for hvilket vetoreglen skulle være gældende.

Det er ganske klart, at en imødekommeelse af dette ønske ville betyde, at den del af FN-apparatet, som har fungeret ikke blot effektivt, men også efter hensigten, derved ville blive lammet på samme måde, som sikkerhedsrådet er blevet, og derfor er det lige så selvfølgelig, at ønsket er blevet afvist fra anden side. Men det virker unægtelig stærkt foruroligende, når man fra sovjetisk side har gjort sin deltagelse i fortsatte nedrustningsforhandlinger afhængig af, at de øvrige lande i FN imødekommer kravet om, at generalsekretærens funktioner skal overlades til et 3 mands udvalg. Det lover ikke godt for løsningen af et spørgsmål, som er et af de allervigtigste i den internationale politik.

Denne fornemmelse af usikkerhed over for den storpolitiske udvikling kan efter min opfattelse kun bestyrke os i at fastholde de linjer, der er fastlagt for Danmarks udenrigspolitik, og som har fundet udtryk i den højtærede statsministers åbningstale. Denne politik bygger dels på vort medlemskab af De Forenede Nationer, dels på vort medlemskab af NATO, og denne politik følger både den hovedlinje, at Danmark overalt, hvor vi har lejlighed til at medvirke og til at ytre vor opfattelse, søger at styrke en forhandlingens og afspændingens linje, og at vi samtidig, indtil en virkelig forhandling er etableret og en afspænding er opnået, lige så konsekvent må fastholde den sammenholds- og forsvarslinje, som først og fremmest har fundet udtryk i vort medlemskab af NATO. Jeg finder det helt rigtigt, at den højtærede statsminister — og jeg er sikker på, at det vil få det høje tjungs tilslutning — på regeringens vegne giver